

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА
ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ

ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

ЭЛ АРАЛЫК БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫ КОЛЛЕДЖИ

КООМДУК ДИСЦИПЛИНАЛАР БӨЛҮМҮ

ОКУТУУ ПРОГРАММАСЫ
(Syllabus)

Адистиги (багыты)	Котормо иши (англис тили, корей тили, кытай тили, немец тили, араб тили)	Курсун коду	050720
Окутуу тили	Кыргыз	Дисциплинасы	Чечендик өнөр
Академия-лык жыл	2025-2026-окуу жылы	Кредиттин саны	3
Окутуучу	Борубекова Гулназ	Семестри	3
E-Mail	gborubekova@oshsu.kg	“ОшМУ Студент” тиркемеси боюнча жадыбал	https://myedu.oshsu.kg
Консултациялар (убагы ауд.)	Жадыбал боюнча	Орду (имарат ауд.)	Жадыбал боюнча
Окутуунун түрү: (күндүзгү)	Күндүзгү	Курсун тибин:	Элективдүү (милдеттүү)

Коомдук дисциплиналар
бөлүмүнүн башчысы:

Г.А.Мадмарова

Ош-2025

Курска мүнөздөмө:

ОшМУнун ЭАБЫПКнын *котормо иши (англис тили, корей тили, корей тили, араб) - 050720* багытындагы адистерди даярдоо программасы боюнча чечендик өнөр дисциплина катары окутулат.

Адисти калыптандырууда, анын коммуникативдик жана маданий компетентүүлүктөрүн жогорулатууда, алган билимин турмушта колдоно алуу жондөмдүүлүгүн арттырууда, зарыл болгон билим, билгичтик жана көндүмдөргө ээ болууда аталган дисциплинанын маанилүүлүгү (актуалдуулугу) жогору.

Курсун максаты:

- ✓ Студенттердин сөз байлыгын, тазалыгын, тактыгын, логикалуулугун, жана көркөмдүгүн арттыруу;
- ✓ кыргыз тилиндеги сөздөрдүн тарыхын, чечендик өнөрүн, белгилүү чечендердин өмүр тарыхын үйрөтүү;
- ✓ Кыргыз элинин макал-лакаптарын, нуска сөздөрүнүн, залкар ойлорунун тарбиялык маанисин түшүндүрүү;
- ✓ Эл алына чыгып сүйлөө чеберчилигин жана маданиятын үйрөтүү.

Переквизиттер	Кыргыз тили жана адабияты, англис тили, тарых	
Постреквизиттер	Негизги лексикология жана стилистикага киришүү	
Со-реквизиттер (зарылдыкка жараша)		
Дисциплинанын окутуунун натыйжасы		
Курсун англис студент ээ болот:		
НББП боюнча ОН (окутуунун натыйжасы)	Дисциплинанын ОНУ	Компетенциялар
ОН-1-У ч тилде баарлаша алат: кыргыз жана орус тилдеринде-В2 деңгээлде, чет тилинде-В1 деңгээлде.	Баарлашуудагы тилдик нормалары: - мамлекеттик тил мыйзамынын негизинде иш алып барууну; - кеп адабин туура сактоону <u>биле алат</u> Кесиптик ишмердүүлүгүндө ар кандай стилдеги маалыматтарды угуп түшүнүү жана кабыл алуу (аудирование); ар түрдүү турмуштук кырдаалдарда өз позициясын айта алуу (сүйлөө); көркөм, публицистикалык, илимий, илимий-популярдуу тексттерди окуу, талдоо жана интерпретациялоо (окуп түшүнүү); аннотация жана пикир жаза билүү, өз оюн эссе түрүндө (баяндоо, сүрөттөө, ой жүгүртүү эсселери) баяндай алуу жана оозеки кебин логикалык жактан ыраттуу айта алуу; жупта жана чакан топтордо,	КК-8 мамлекеттик жана расмий тилдерде оозеки жана жазуу түрүндөгү сөзүн логикалуу, негиздүү жана түшүнүктүү кура билет. ЖК-1 -Публика алдында сүйлөй алат: өз сөзүнүн стилин жана түрүн тандайт, жана аны баяндай алат, оозеки жана жазуу түрүндө өз оюн так, түшүнүктүү билдирип берет, изилдөө жыйынтыктарын кесиптик чөйрөдө кыргыз, орус, чет тилдеринде сунуштай алат.

	жамаатта иштей алат, башкалардын пикирин толеранттуу кабыл алуу <u>билгичтиктерине ээ боло алат;</u>		
	Ар кандай кырдаалдарда эл алдына чыгып аргументтердин негизинде макул (макул эместиги), каршы (каршы эместиги) тууралуу пикирин билдире алат. Маалыматтарды талдап, баалап, сунуштарын, кенештерин айта алуу көндүмүнө ээ болот. Кесиптик ишмердүүлүгүндө оозеки жана жазуу кебинде сабаттуу иш жүргүзүү көндүмүнө ээ болот. Өз ара аракеттешүү процессинде баарлашуунун стилдерин жана түрдүү моделдерин (интенцияларды) колдоно билүү <u>көндүмдөрүнө ээ боло алат.</u>		

Технологиялык карта

Дисциплина	Кредит	Ауд. саат	СӨАИ СОМӨАИ	I-модуль (50 балл)				Экзамен (50 балл)
				Ауд-к саат		СӨАИ СОМӨ АИ	АТ	
				Лек.	пр.			
ЖБЫЦ	3	36	45/9	14	22	45/9		
Балл топтоо картасы				8	8	16	18	
Модул-н балл-н натыйжа-ы ж-а сынак				(M=Тер.+r+S) 50+50				50
				R = M1 (30-50)				
				I = R+E				
Жыйын-к баалоо								100

Практикалык сабактардын календарлык-тематикалык планы

№	Апта-сы	Теманын аталыштары	Сааттар-дын саны		Уп ай	Адаб-р
			Дек пия	Прак тика		
1.	1.	№1 Кеп маданияты жөнүндө жалпы түшүнүк №2 Кеп жана тил. Кепке коюлуучу талаптар. №3 Өнөр алды-кызыл тил №4 Сөз менен бирге эрдик калат	2с	4с	4	1,2,3,4
2.	2.	№5 Кептин коммуникативдик сапаттары №6 Кептин негизги сапаттары №7 Риторикалык эссе №8 Риторикалык сын берүү	2с	4с	4	1,2,3,4
3.	3.	№9 Сүйлөө маданиятынын өнүгүшү №10 Оратордук искусствонун тарыхынан №11 Риторикалык ой толгоо №12 Сабак –санат-насыят	2с	2с	4	1,2,3,4
4.	4.	№13 Цицерондун оратордук искусствосу №14 Кеп-адам баласынын жан дүйнөсүнүн кузгусу №15 Оратор жана анын негизги сапаттары №16 Талкуу жүргүзүү маданияты	2с	2с	4	1,2,3,4
Орто чоң. үпай	УТ1 үпайы				8	
5.	10.	№17 Риторика жана публиканык сүйлөө. Эл алдына чыгып сүйлөө чеберчилиги №18 Сүйлөө учурундагы ымдоо-жансоолор №19 Чечендик чеберчилиги жана анын классификациясы. Көркөм текст менен иштөө №20 Ишенимге билүү, ишенимге кирүү жөндөмүн калыптандыруу	2с	4с	4	1,2,3,4
6.	11.	№21 Элдик чечендер жана чечендик айтыш №22 Чечендиктин элчилик кесипке байланышы №23 Калыгул Бай уулунун санат ырлары №24 Мойут аке баяны	2с	4с	4	1,2,3,4
7.	12.	№25 Кыдыр аке баяны №26 Салыр аке баяны	2с	2с	4	1,2,3,4
	Жалпы сааты:		14с	22с		
УТ2	УТ2 үпайы				8	
	УТ1,2 жыйынтыгы				16	
	АТ		тест		18	
	СОАИ				16	
	Баары:		36		50	

СОМӨАЙини уюштуруунун планы-9

№	Тема	СОМӨАЙинин тапшырмасы	Саатты	Адабияттар
1.	Кыргыздардын чечендик өнөрү	1. Кыргыздардын чечендик өнөрү боюнча маалымат берүү; 2. Кыргыздардын чечендик өнөрү тууралуу баяндама жазуу; 3. Кыргыз дардын чечендик өнөрү тууралуу талкуу .	3	1,3
2.	Көркөм текст менен иштөө	1. Көркөм текстти түзүүнүн негизги эрежелери жана талаптары тууралуу маалымат берүү; 2. Белгилүү бир темага текст түзүп келүү; 3. Тексттеги көркөм сөз каражаттарынын колдонулушу.	3	1,3
3.	Азыркы учурдагы жаш төкмөлөр	1. Азыркы учураты жаш төкмөлөр тууралуу маалымат берүү; 2. Вендинин диаграммасын түзүү; 3. Азыркы учурдагы төкмө акындардын чыгармачылыгына анализ берүү.	3	1,3
4.	Жаапшы		9	

СОАЙини уюштуруунун планы (45 саат)

№	Тема	СОАЙинин тапшырмасы	Саатты	Баалоо каражаттары	Упайы	Окуу ресурстары	Өтүлүүчү орду (имараты ауд)	Эскертүү
1.	Ата Мекен тууралуу уламыш	1.Берилген макалалардын маанисин түшүндүрүү. Алардын бирин тандап, 2 мүнөттүк оозеки текст - монолог даярдоо. Түзгөн текстти топко каалаган интонация, көркөмдүк менен айтып берүү. 1. <i>Бөтөн жерде султан болгуча, өз эгинде ултан бол.</i> 2. <i>Туулган жердин топурагы алтын</i> 3. <i>Эли-жерини бойбосо, ай-күнүңдөн не пайда.</i> 4. <i>Эл сагынбас эр болбос, үйүрүн сагынбас ат болбос</i> 2. Сүйлөмдөрдө берилген ойлорду өзүңдүн	15	Текст-монолог	5,3	7, 4	Жалыбал боюнча	20.09 - 27.09

пикириндин негизинде толукта.								
1. "Мекен" дегенде менин оюма эң биринчи 2. Туулуп өскөн жериндин ... 3. Кыргыз элинин бай маданий мурастары ... 4. Ата Журтка болгон сазыныч...								
2.	Талкуу	1. Талкуулоо "Эл алдына чыгып сүйлөө маданияты" (болжолдуу суроолор: а. Кептин тактыгы жана тазалыгы б. Көркөм сөз каражаттарын колдонулушу в. Сенин кесибинде мамлекеттик тилдин орду)	15	Интер - вью	5,4	2,1	Жалдыбал боюнча	23.10 - 30.11
3	Текст түзүү(жазуу, түшүнүү, айтып берүү)	1.Берилген темаларга тексттерди түзүү жана айтып берүү, тапшырмаларды аткаруу аркылуу эл алдында чыгып сүйлөөгө машыгуу. китепчелерди даярдоо менен темаларга жооп берүү.	15	Презен- тация, китеп- че даяр- доо, долоб- р	5,3	1,2	Жалдыбал боюнча	21.11 - 28.11

Курстун саясаты :

Курстун саясаты (предметтин өзгөчөлүгүнө байланыштуу курстун саясатынын айрым элементтери өзгөртүлүшү мүмкүн):

- 1. Сабактарга катышуу**
 - Лекциялык жана практикалык сабактарга катышунун талаптары
 - Сабакта өзүн алып жүрүү
 - Себебсиз сабак калтыруунун кесепеттери
- 2. Академиялык чынчылык жана плагиат**
 - Плагиат жана академиялык чынчыл эместикти аныктоо
 - Сынактардагы плагиат жана көчүрүп алуулардын кесепети
- Делгайн жана иштерди тапшырууда кечигүүлөр үчүн айыптар**
 - Үй тапшырмаларын, долбоорлорду жана башка иштерди тапшыруу мөөнөтү
 - Делгайнды бузгандыгы үчүн айыптар
- 4. Кайра тапшыруу жана аппелляция саясаты**
 - Экзамендерди жана тесттерди кайра тапшыруунун шарттары жана тартиби
 - Баалар боюнча аппелляция берүү эрежелери
- 5. Сабактарда гаджеттерден пайдалануу**
 - Сабакта телефон, ноутбук жана башка аппараттарды колдонууга уруксат берүү жө тыноу салуу.
- 6. Адабияттарды жана шилтемелерди көрсөтүү эрежелери**
 - Жазуу иштеринин жасалгасына, цитата жана колдонулган адабияттарга карата талаптар
 - Жасалма акыл платформаларынан пайдалануу эрежелери
- 7. Консултациялар жана окутуучунун иш убактысы**

